

L. A. BILL No. II OF 2025.

A BILL

**TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN
FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED FUND
OF THE STATE FOR THE SERVICES AND PURPOSES OF THE YEAR
ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2025.**

सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २.

**दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित
निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजुरी
देण्यासाठी विधेयक.**

(विधानसभेने दिनांक ७ मार्च, २०२५ रोजी संमत केल्याप्रमाणे.)

(विधानपरिषदेने दिनांक ७ मार्च, २०२५ रोजी शिफारशीशिवाय परत केल्याप्रमाणे.)

**ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च
२०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे
विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत
मंजुरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या शहातराव्या
वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे:—**

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२५, असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

सन २०२४-२०२५ २. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वित्तीय वर्षात, यासोबत या वित्तीय वर्षासाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून रुपये ६४,८६,२०,८२,००० जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील किंत्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी, यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजेच, सहा हजार चारशे शहाऱेंशी कोटी, वीस लाख, ब्याऱेंशी हजार काढणे. रुपये एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

विनोयजन. ३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजुरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रमांक (१)	कामेचे प्रयोजने (२)	लेखाचिरं (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर मारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण अधिक नसतील अशा रकमा - (५)	रुपये (६)	रुपये (७)		
			विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकूण अधिक नसतील अशा रकमा - (५)	रुपये (६)	रुपये (७)		
ए-महसूली लेखावरील खर्च								
सामान्य प्रशासन विभाग								
५-४	सेक्रेटरिएट आणि संकीर्ण सर्विसाधारण सेवा	२०५२,	सचिवालयीन-सर्विसाधारण सेवा	९,०००	...	९,०००		
		२०५४,	सार्वजनिक बांधकामे					
		२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा					
		२०७५,	संकीर्ण सर्विसाधारण सेवा					
			एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	९,०००	...	९,०००		
गृह विभाग								
बी-१	पोलीस प्रशासन	२०१४,	उत्तरादान	९५,०००	...	९५,०००		
		२०५५,	पोलीस					
		२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा					
बी-२	राज्य उत्तरादान शुल्क	२०३९,	राज्य उत्तरादान शुल्क	४,०००	...	४,०००		
बी-५	तुंगा	२०५६,	तुंगा	५,०००	...	५,०००		
			एकूण-गृह विभाग	२७,०००	...	२७,०००		
महसूल व वन विभाग								
सी-१	महसूल आणि डिल्ली प्रशासन	२०२९,	जमीन महसूल	९,०००	...	९,०००		
		२०४५,	विक्रेय वस्तू व सेवा यांकरील इतर कर व शुल्क					

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रमांक (१)	कामेच प्रयोजने विनियोजनाचा फ्रमांक (२)	लेखाशिर्ष विद्यानसमेन मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (३)	विद्यानसमेन मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा एकत्रित निधीवर यारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण रुपये (४)		एकत्रित निधीवर यारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण रुपये (५)
			(६)	(७)	
सी-२ मुद्रांक व नोंदणी		२०५३, २०७०, २८५३,	जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा अलोहपुत्र खाणकाम व धात्रशास्त्रीय उद्योग	६३,८२,४३,०००	...
सी-४ सेक्रेटरिएट व इतर सर्वसाधारण सेवा		२०३०, २०५२, २०५९, २०७५,	मुद्रांक व नोंदणी सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा सार्वजनिक बांधकामे संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	९,०००	...
सी-५ इतर सामाजिक सेवा		२२१७, २२२५, २२३५, २२५०,	नागरिकास अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवा व अल्पसंख्याक यांवे करव्याप्ति सामाजिक मुरक्का व कल्याण इतर सामाजिक सेवा	९,०००	...
सी-७ वर्ने		२४०६, २४१५, २५५९,	वनीकरण व कव्यजीवन कृषिविषयक सशोधन व शिक्षण डैगराळ क्षेत्र	७,०००	...
			एकूण-महसूल व वन विभाग	६३,८३,६९,०००	...
जी-४ पशुसंवर्धन		२४०३,	पशुसंवर्धन	५,०००	...
जी-५ मत्यव्यवसाय		२४०५,	मत्यव्यवसाय	९,०००	...

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विद्यानसमेन मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर मारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर मारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा
			अधिक नस्तील अशा रकमा - (४)	रुपये (५)	रुपये (६)
३१-७ स्क्रेटरिएट व इतर आर्थिक सेवा	२७०२, ३४५९,	लहान पाटबंधारे सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	९,०००	...	९,०००
		एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुष्यव्यवसाय विकास व मत्त्यव्यवसाय विभाग	९६,०००	...	९६,०००
		शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग			
३२-२ सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण	९९,०००	...	९९,०००
		एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	९६,०००	...	९६,०००
		नगरविकास विभाग			
३४-४ स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्ताक्त रकमा देणे	३६०४,	नगरविकास आणि इतर प्रगत सेवा जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा नगरविकास मार्ग व पूल मार्ग परिवहन	५,९०,२८,६२,०००	...	५,९०,२८,६२,०००
		एकूण-नगरविकास विभाग	५,९०,२८,६३,०००	...	५,९०,२८,६३,०००

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रमांक (१)	कामेच व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विद्यानसमेन मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	३	
				५	६
वित विभाग					
जी-१	विक्रीकर प्रशासन	२०२०, २०४०, ३४७५,	उत्तम व खर्च यांकील कारंगी वसुली विक्री, व्यापार इत्यादीवरीत कर इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	९,०००	९,०००
जी-३	व्याज प्रदाने व ऋण सेवा	२०४८, २०४९,	ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांताठी विनियोजन व्याज प्रदाने	९,०००	९,०००
जी-५	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ती लाभ	२०७१,	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ती लाभ	९,०००	९,०००
			पैकूण-वित विभाग	२,०००	३,०००
सार्वजनिक बांधकाम विभाग					
एच-३	गृहनिमिण	२२१६,	गृहनिमिण	८५,३४,९९,०००	९,०००
एच-४	सेक्रेटारिएट - इतर आर्थिक सेवा	२४०६, ३०५१, ३०५३, ३४५१,	वनिकरण व वर्च्युजीवन बंदरे व दीपाहे नागरी विमान चालन सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	९,०००	९,०००
एच-५	मार्ग व पूल	३०५४,	मार्ग व पूल	९,०००	९,०००
एच-६	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यवालन इमारती	२०५४, २२०२, २२०३,	सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण	३,०००	३,०००

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर घासित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर घासित केलेल्या रकमांपेक्षा
			(४)	(५)	(६)
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	२२०५, २२१०, २२१७, २२३०, २४०३, २४०५,	काळा व संखरी वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य नगरविकास कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास पशुसंवर्धन मत्यव्यवसाय	एकूण-सार्वजनिक बाधकाम विभाग ४५,३४,८६,०००
आय-३ पाटबंधरी, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा			४५,३४,८६,०००	...	४५,३४,८६,०००
जलसंपद विभाग					
आय-३ पाटबंधरी, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा			२४०२, २७००, २७०१, २७०२, २७०५, २७११, २८०१, ३४०२,	मुद्र व जलसंधारण मोठे पाटबंधरे मध्यम पाटबंधरे लहान पाटबंधरे लाभदेत्र विकास फूट नियंत्रण व जलनिस्त्रया वीज अवकाश संशोधन	१०,००० ...
विधि व न्याय विभाग					
जे-१ न्यायदान			एकूण-जलसंपद विभाग १०,०००	...	१०,०००
न्यायदान			१०१४, १२,०००	७,३५,१०,०००	७,३५,२२,०००

ਅਨੁਸਾਰੀ

੨੯

卷之二

एचबी २७९४-२

अनुसूची
[फलमें ३ व ३ पहा]

(ਕਲਮੇ) ੩ ਕਿ ੩ ਪਛਾ

अनुदानाचा किंवा इतर विविधेऽजननाचा क्रमांक (१)		कामे व प्रयोजने (२)		लेखाशिर्ष (३)		एकत्रित निधीवर मारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (४)	
एल-५ अभिहस्ताकित रकमा देण		स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना उक्सानभरपाईच्या व अभिहस्ताकित रकमा देण		स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना उक्सानभरपाईच्या व अभिहस्ताकित रकमा देण		एकत्रित निधीवर मारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (५)	
१३०४, अभिहस्ताकित रकमा देण		२४४०८, अन्न साठवण व वव्हार	२४४०९, संचालयीन-आधिक सेवा	२४४५१, इतर सर्वसाधारण आधिक सेवा	२४४७५, पुराणी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	२४४७७९,७६,००० २४४७७९,७६,००० २४४७७९,७६,०००	१०,००० १०,००० १०,०००
१३०४, अभिहस्ताकित रकमा देण		२४४०८, अन्न साठवण व वव्हार	२४४०९, संचालयीन-आधिक सेवा	२४४५१, इतर सर्वसाधारण आधिक सेवा	२४४७५, पुराणी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	२४४७७९,७६,००० २४४७७९,७६,००० २४४७७९,७६,०००	१०,००० १०,००० १०,०००
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग							
१३०४-३ सेकेटरिपट अणि इतर आधिक सेवा		२४४०८, अन्न साठवण व वव्हार	२४४०९, संचालयीन-आधिक सेवा	२४४५१, इतर सर्वसाधारण आधिक सेवा	२४४७५, पुराणी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	२४४७७९,७६,००० २४४७७९,७६,००० २४४७७९,७६,०००	१०,००० १०,००० १०,०००
सामाजिक चाय व विशेष सहाय विभाग							
१३०४-३ अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप		२४४३, अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप	२४४२, सर्वसाधारण शिक्षण	२४४०४, कराता व संस्कृती	२४४१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक असरेण्य	२४४११, कुटुंबकरत्याप	२४४१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता
१३०४-३ अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप		२४४३, अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप	२४४२, सर्वसाधारण शिक्षण	२४४०४, कराता व संस्कृती	२४४१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक असरेण्य	२४४११, कुटुंबकरत्याप	२४४१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता
गृहनिर्माण							
१३०४-३ अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप		२४४३, अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप	२४४२, सर्वसाधारण शिक्षण	२४४०४, कराता व संस्कृती	२४४१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक असरेण्य	२४४११, कुटुंबकरत्याप	२४४१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता
नगरविकास							
१३०४-३ अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप		२४४३, अनुभूचित जाती, अनुभूचित जाती, इतर मागासवर्वा व अस्त्रसाधारण याचे करत्याप	२४४२, सर्वसाधारण शिक्षण	२४४०४, कराता व संस्कृती	२४४१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक असरेण्य	२४४११, कुटुंबकरत्याप	२४४१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता

अनुमूल्यांकी

(कलमे २ व ३ पहा)

(१)	अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन		एकात्रित निधीवर मारित मंजूर केलेल्या एकमाधेका	एकात्रित निधीवर मारित केलेल्या एकमाधेका
				(२)	(३)	(४)	(५)
				२२३०,	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास		
				२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
				२४०१,	पीक सर्वदृष्ट		
				२४०२,	मृद व जलसंधरण		
				२४०३,	पशुसंवर्धन		
				२४०५,	मत्स्यव्यवसाय		
				२४०६,	वनीकरण व क्रयजीवन		
				२४०८,	अन्न साठवण व वर्षार		
				२५०१,	ग्रामविकासाती विशेष कार्यक्रम		
				२५०५,	ग्रामीण रोजगार		
				२८०१,	वैज		
				२८१०,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		
				२८५१,	ग्रामेधोग व लघुउद्योग		
				२८५२,	उद्योग		
					एकूण-सामाजिक याय व विशेष सहाय्य विभाग	२६,०००	२६,०००
					
नियोजन विभाग							
	आ०-७	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	१३,०००	...	१३,०००
	आ०-६८	जिल्हा योजना-चंद्रपूर	२०४१,	वाहानावरील कर	१,०००	...	१,०००
			२०५३,	जिल्हा प्रशासन			
			२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण			
			२२०३,	तत्र शिक्षण			
			२२०४,	क्रीडा व पूरक सेवा			
			२२०५,	काळा व संस्कृती			

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर घासित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (५)	रुपये (६)	रुपये (७)	रुपये (८)	रुपये (९)
			वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक असेग्य पाणी पुरवठा व सचळता नगरविकास माहिती व प्रसिद्धी कामगार, सेवायेजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार पशुसवधन मत्स्यव्यवसाय वनकिरण व वर्चजीवन सहकार ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम लहान पाटबंधारे वीज नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा ग्रामेश्यग व लक्षुतद्योग मार्ग व पुल सविवालयीन-आर्थिक सेवा पर्यटन स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना तुकसानभरपाईच्या व अभिहस्ताकित रकमा देणे	एकूण-नियोजन विभाग १४,०००	एकूण ९४,०००			
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक असेग्य पाणी पुरवठा व सचळता नगरविकास माहिती व प्रसिद्धी कामगार, सेवायेजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार पशुसवधन मत्स्यव्यवसाय वनकिरण व वर्चजीवन सहकार ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम लहान पाटबंधारे वीज नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा ग्रामेश्यग व लक्षुतद्योग मार्ग व पुल सविवालयीन-आर्थिक सेवा पर्यटन स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना तुकसानभरपाईच्या व अभिहस्ताकित रकमा देणे	एकूण-नियोजन विभाग १४,०००	एकूण ९४,०००			

गृहनिर्माण विभाग

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)		कामे व प्रयोजने (२)		लेखाशिर्ष (३)		विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (५)		एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (६)	
क्यू-२	इतर प्रशासनिक सेवा	२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा	२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा	४०,७५,०००	४०,७५,०००	४०,७५,०००	४०,७५,०००	४०,७५,०००	४०,७५,०००
क्यू-३	गृहनिमिण	२२१६,	गृहनिमिण	१०,०००	गृहनिमिण	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००
		२२१७,	नारविकास								
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण								
		२४०६,	वनकरण व वन्यजीवन								
				एकूण-गृहनिमाण विभाग	४०,७६,०००	४०,७६,०००	४०,७६,०००	४०,७६,०००	४०,७६,०००	४०,७६,०००	४०,७६,०००
सार्वजनिक आरोग्य विभाग											
आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२०४४,	व्याज प्रदाने	१७,०००	व्याज प्रदाने	१७,०००	१७,०००	१७,०००	१७,०००	१७,०००	१७,०००
		२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य								
		२२११,	कुटुंबकल्याण								
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण								
				एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग	१७,०००	१७,०००	१७,०००	१७,०००	१७,०००	१७,०००	१७,०००
वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग											
एस-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२,४९,०००	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००
					एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००	२,४९,०००
आदिवासी विकास विभाग											

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा
किंवा इतर
विनियोजनाचा
क्रमांक
(१)

कामे व प्रयोजने
विनियोजनाचा
क्रमांक
(२)

विधानसभेने मत देऊन
मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा
अधिक नसतील अशा रकमा -
(३)

रुपये
(४)

रुपये
(५)

रुपये
(६)

टी-४	संविवालीन-सामाजिक सेवा	२२५७,	संविवालीन-सामाजिक सेवा	२,०००	रुपये (७)
टी-५	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजनेचेरील महसूली खर्च	२०५३,	जिह्वा प्रशासन
		२०५४,	सार्वजनिक बांधकामे	२८,०००	
		२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण		
		२२०४,	कीडा व युक्त सेवा		
		२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अराग्य		
		२२११,	कुरुंबकल्याण		
		२२१५,	पाणी पुरवठा व सचळता		
		२२१६,	गृहनिर्माण		
		२२१७,	नगराविकास		
		२२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्का व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण		
		२२३०,	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास		
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		
		२४०१,	पीक सर्वदूर्धन		
		२४०२,	मुद व जलसंधरण		
		२४०३,	पशुसंवर्धन		
		२४०५,	मत्यावृत्तसाध		
		२४०६,	वनीकरण व कर्मजीवन		
		२४०८,	अन्न साठवण व वर्खर		
		२४२५,	सहकार		
		२५०१,	ग्रामविकाससाठी विशेष कार्गिकम		
		२५०५,	ग्रामीण रोजगार		
		२७०२,	लहान पाटबंधारे		
		२८०१,	वीज		
		२८१०,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा		

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने विनियोजनाचा फ्रेमांक (२)	लेखाचिरं (३)	विद्यानसमेन मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर आवित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (५)	रुपये (६)	रुपये (७)	रुपये (८)	रुपये (९)
			२८५१, २८५२, ३०५४, ३०५५,	ग्रामीणीग व लघुउद्योग उद्योग मार्ग व पुल मार्ग परिवहन	२८५१, २८५२, ३०५४, ३०५५,	ग्रामीणीग व लघुउद्योग उद्योग मार्ग व पुल मार्ग परिवहन	२८५१, २८५२, ३०५४, ३०५५,	ग्रामीणीग व लघुउद्योग उद्योग मार्ग व पुल मार्ग परिवहन
पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग								
४-४	पारिस्थितिकी व पर्यावरण.		३४३५,	२,५५,१९,५९,०००	...	२,५५,१९,५९,०००	...	२,५५,१९,५९,०००
सहकार, पाणी व वस्त्रोद्योग विभाग								
कर्ती-२	सहकार		२०७०, २२३५, २४०६, २४२५, २४३५, २८५१, २८५२, ३४५१, ३४५६,	इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण वनक्रिका व वन्यजीवन सहकार इतर कृषिविधापक कार्यक्रम ग्रामीणीग व लघुउद्योग उद्योग सचिवालयीन-अधिक सेवा नागरी फुरवठा	५,०००	...	५,०००	५,०००
एकूण-सहकार, पाणी व वस्त्रोद्योग विभाग								
					५,०००	...	५,०००	५,०००

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (५)
				२५

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

डॉ०२-२ सर्वसाधारण शिक्षण डॉ०३-३ तंत्र शिक्षण डॉ०४-४ कला व संस्कृती डॉ०५-५ सांविवालयीन-सामाजिक सेवा	२२०२, २२०३, २२०५, २२०१,	सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण कला व संस्कृती सांविवालयीन-सामाजिक सेवा	२२,००० ४,९२,३६,३५,००० २,००० ९,०००	२२,००० ४,९२,३६,३५,००० २,००० ९,०००
				एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग ४,९२,३६,६०,०००

महिला व बाल विकास विभाग

एवस-१ सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार वाय-२ पाणी पुरवठा व स्वच्छता	२२३५, २२३६,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार	९९,००० ९९,०००	९९,००० ९९,०००
				पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग २,०००

अनुसूची
(फलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर घारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण (५)
झोडप-२ स्क्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा (६)	कामे व प्रयोजने (७)	लेखाशिर्ष (८)	रुपये २,०००	रुपये २,०००
कौशल्य, रोजगार, उद्योगकर्ता व नाविच्यता विभाग				
झोडप-२ स्क्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा		तेव शिक्षण कामगार, सेवायेजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण साचिवालयीन-सामाजिक सेवा वर्नीकरण व कव्यजीवन	२२०३, २२३०, २२३५, २२५१, २४०६,	११,००० ११,०००
झोडप-२ विधानमंडळ सचिवालय		एकूण-कौशल्य, रोजगार, उद्योगकर्ता व नाविच्यता विभाग	२,०००	११,०००
झोडप-१ संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे		महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय	२,००० २,०००	११,०००
झोडप-१ संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे		इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	२,००० २,०००	११,०००
झोडप-३ विष्वकृत जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांचे कल्याण		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	१०,००० १०,०००	१०,०००
		एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	१०,०००	१०,०००

अनुसूती

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा
किंवा इतर
विनियोजनाचा
फ्रमांक
(१)

कामेव प्रयोजने

(२)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रमांक (१)	कामेव प्रयोजने विनियोजनाचा फ्रमांक (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर आरित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (५)

मुद व जलसंधारण विभाग

झोड़एच-३ पाटबंधरे, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा

२४०२,
२४०६,
२७०२,
मुद व जलसंधारण
वनीकरण व कायमीवन
लाहान पाटबंधरे

४,०००
...
४,०००

झोड आय-३ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण

४,०००
...
४,०००

दिव्यांग कल्याण विभाग

झोड आय-३ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण

२,०००
...
२,०००

झोड आय-३ महसुली लेखावरील खर्च

६०,६०,८४,९४,०००
४,३५,१९,०००
६०,६६,२०,०५,०००

बी-भाडवली लेखावरील खर्च
गृह विभाग

बी-१० आर्थिक सेवावरील भाडवली खर्च

४०५५,
४०७०,
५००२,
५०५५,
२,०००
...
२,०००

पालिसावरील भाडवली खर्च
इतर प्रशासनिक सेवावरील भाडवली खर्च.
भातीय रेल्वे यांकील भाडवली खर्च - वाणिजिक मार्ग
मार्ग परेवहन यांकील भाडवली खर्च

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा
किंवा इतर
विनियोजनाचा
फ्रेमाक
(१)

	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विद्यानसमेन मत देऊन		एकत्रित निधीवर भारित मंजूर केलेल्या एकमांपेक्षा
			(१)	(२)	
सी-१	इतर प्रशासकीय व सामाजिक सेवा यांवरील भाडवली खर्च		४२३५, ४२५०, ६२४५,	३,३९,३९,०००	३,३९,३९,०००

महसूल व वन विभाग

	आर्थिक सेवावरील भाडवली खर्च	कर्मीविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भाडवली खर्च	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भाडवली खर्च		३,३९,३९,०००	
			(५)	(६)	(७)	(८)
सी-१०	आर्थिक सेवावरील भाडवली खर्च	४४०६, ४४१५, ४७०९, ४७११, ५४०७, ६४०९,	४४०६, ४४१५, ४७०९, ४७११, ५४०७, ६४०९,	३,३९,३९,०००	३,३९,३९,०००	३,३९,३९,०००

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भाडवली खर्च	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भाडवली खर्च	शिक्षण, क्रीडा व क्रीडा विभाग		३,३९,३९,०००
			(१)	(२)	(३)
ई-४	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भाडवली खर्च	४२०२,	२,०००	२,०००	३,३९,३९,०००

सार्वजनिक बाधकाम विभाग

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

क्रमांक (१)	कामेच प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विद्यानसमेन मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण	
				(५)	(६)
एच-७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	४२१६, ४७१९, ५०४४,	गृहनिमागवरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	२,०००	२,०००
एच-८	सार्वजनिक बांधकामासाठी आणि प्रशासकीय व कार्यवालन इमारती यावरील भांडवली खर्च	४०५४, ४२०२, ४२१०, ४२२५, ४२३५, ४२५०,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च शिक्षण, कौठां, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आशेय यावरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जाती, इतर मागासवर्ग व अलपसंख्याक यांचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	१३,०००	१३,०००
आय-५	पाटबंधरे यांवरील भांडवली खर्च	४४०२, ४७००, ४७०१, ४७०२, ४७०५, ४७११, ४७०९,	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च मोठे पाटबंधरे यावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधरे यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधाचावरील भांडवली खर्च लाभदेव विकास यावरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च	१६,०००	१६,०००
जलसंपदा विभाग			एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग	१५,०००	१५,०००
(शा.म.म.) एचबी २७९४-४ (५००-३-२०२५)			एकूण-जलसंपदा विभाग	१६,०००	१६,०००

अनुसूची

(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा फ्रेमाफ	कामे व प्रयोजने (१)	लेखाशिर्ष (२)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (३)	एकत्रित निधीवर मारित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये (५)	रुपये (६)
जे-४ सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	४०५९,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	₹,८२,००,०००	... एकूण-विधि व न्याय विभाग	₹,८२,००,०००	₹,८२,००,०००
उद्योग, ऊर्जा, कामार व खनिकर्म विभाग						
के-११ वीज प्रकल्पासाठी कर्ज	४८०९, ६८०९, ६८०५,	वीज प्रकल्पासाठी भांडवली खर्च वीज प्रकल्पासाठी कर्ज इतर उद्योगासाठी कर्ज	१,००० ... १,०००	वीज प्रकल्पासाठी भांडवली खर्च वीज प्रकल्पासाठी कर्ज इतर उद्योगासाठी कर्ज	१,००० ... १,०००	१,००० ... १,०००
ग्रामविकास विभाग						
एत-८ शासकीय कर्मचारी इतार्दीना कर्ज	७६१०,	शासकीय कर्मचारी इतार्दीना कर्ज	₹,७५,३०,०००	... एकूण-ग्रामविकास विभाग	₹,७५,३०,०००	₹,७५,३०,०००
नियोजन विभाग						
ओ-१० इतर ग्रामविकास कार्यक्रमावरील भांडवली खर्च	४२५०, ४५९५, ५४५८,	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यांवरील भांडवली खर्च पर्यटनावरील भांडवली खर्च	३,००० ... ३,००० ३,०००		

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामेच प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विद्यानसमेन मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर मारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण अधिक नसतील अशा रकमा - (५)
---	---------------------------	----------------------	---	--

वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग

एस-४	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	४२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	९,०००
			एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग	९,०००

आदिवासी विकास विभाग

टी-६	जनजाति केत्र विकास उपयोजना यांवरील भांडवली खर्च	४०५४,	सार्वजनिक बांडवलामवरील भांडवली खर्च	९,०००
		४२०२,	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च	...
		४२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जाती, इतर मागासवा व अलपसंख्यांक यांवे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च	९,०००
		४२५०,	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	...
		४४०२,	मृद व जलसंस्थरण यांवरील भांडवली खर्च	९,०००
		४४०६,	कनीकरण व कवचीवन यांवरील भांडवली खर्च	...
		४४२५,	सहकाराकाल भांडवली खर्च	९,०००
		४७०९,	मध्यम पाठ्यंग्रन्थे यांवरील भांडवली खर्च	...
		४७०२,	लाहन पाठ्यंग्रन्थांवरील भांडवली खर्च	९,०००
		५०५४,	मार्ग व पूळ यांवरील भांडवली खर्च	...

एकूण-आदिवासी विकास विभाग	९,०००
--------------------------	-------

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोगांने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विद्यानसमेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकांकित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण रुपये रुपये रुपये
---	------------------------------	----------------------	--	---

सहकार, पणन व वस्त्रेद्योग विभाग

कडी-३ सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४४२५, ४४३५, ४८५१, ५४७५,	सहकारावरील भांडवली खर्च इतर कृषिविषयक कार्यक्रम यांवरील भांडवली खर्च ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च	९,००० ... ३,९३,८३,९५,००० ... ३,९३,८३,९५,०००
कडी-५ आर्थिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	६४२५, ६८५१, ६८६०, ७४७५,	सहकारासाठी कर्जे ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवासाठी कर्जे ग्राहकोपयोगी उद्योगासाठी कर्जे इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवावासाठी कर्जे	३,९३,८३,९५,००० ... ३,९३,८३,९५,००० ... ३,९३,८३,९५,०००

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

झोडळी-४ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवा व अत्यसंख्यांक यांवे अत्यसंख्यांक यांवे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च	४२२५, ६२२५, ७६९०,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवा व अत्यसंख्यांक यांवे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च	२६,८०,५०,००० ... २६,८०,५०,०००
झोडळी-५ गृहनिमासाठी कर्जे	६२१६, ६२२५, ७६९०,	गृहनिमासाठी कर्जे अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवा व अत्यसंख्यांक यांवे कल्याणासाठी कर्जे शासकीय कर्मचारी इतार्दीन कर्जे	४०,७२,००,००० ... ४०,७२,००,०००
एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	६७,९२,५०,०००	एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	६७,९२,५०,००० ... ६७,९२,५०,०००

एकूण-बी-भांडवली लेखावरील खर्च

३,९४,३३,३८,०००	३,९७,३९,०००
----------------	-------------

एकूण

अनुसूची

(फलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमाक (१)	कामेव प्रयोजने लेखाशिर्ष	विद्यानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा (२)	एकांकित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (३)
		एकूण-बेरीज ₹४,७५,४८,३२,०००	रुपये १०,७२,५०,००० रुपये ६४,८६,३०,८००

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

[सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २.]

[दिनांक ३१ मार्च २०२५ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी
व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी
विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस
अधिकृत मंजुरी देण्यासाठी विधेयक.]

[श्री. अजित पवार,
उप मुख्यमंत्री.]

[विधानसभेने दिनांक ७ मार्च, २०२५ रोजी
संमत केल्याप्रमाणे.]

[विधानपरिषदेने दिनांक ७ मार्च, २०२५ रोजी
शिफारशींशिवाय परत केल्याप्रमाणे.]

जितेंद्र भोले,
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.